

Periodisk evaluering av årsenheten og bachelorprogrammet i samfunnsøkonomi, bachelorprogrammet i økonomi og datavitenskap, master i Economics, og femårig master i samfunnsøkonomisk analyse ved Økonomisk institutt.

Universitetet i Oslo

Juni 2026

Tina Engelsrud (ekspedisjonssjef, Finansdepartementet)

Jon H. Fiva (professor, Handelshøyskolen BI)

Mathilde Garcia de Presno Frette (student, Økonomisk institutt),

Hege Hermansen (professor, Senter for profesjonsstudier)

Introduksjon

Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV) ved Universitetet i Oslo (UiO) oppnevnte våren 2026 følgende komité til å gjennomføre en periodisk evaluering av årsenheten og bachelor programmet i samfunnsøkonomi, bachelorprogrammet i økonomi og datavitenskap, bachelorprogrammet i økonomi og finans, master i Economics, og femårig master i samfunnsøkonomisk analyse:

- Tina Engelsrud, (ekspedisjonssjef, Finansdepartementet)
- Jon H. Fiva (professor, Handelshøyskolen BI),
- Mathilde Garcia de Presno Frette (student ved ØI),
- Hege Hermansen (professor, Senter for profesjonsstudier og komiteens koordinator).

Ifølge komitéens mandat er hensikten med den periodiske evalueringen “å foreta en helhetlig vurdering av hvert enkelt studieprogram, på bakgrunn av den informasjon som er fremkommet i perioden, og slik komme frem til tiltak som sikrer og styrker programmets kvalitet. Utviklingsaspektet vektlegges fremfor kontroll”. Videre spesifiseres det at komitéens skal foreta en samlet vurdering av følgende punkter:

- læringsmål og forventet læringsutbytte for studentene i programmet, i forhold til kvalifikasjonsrammeverket, personlig utvikling, og samfunnets og arbeidslivets behov for kompetanse.
- helhet og sammenheng i studieprogrammet, herunder
 - sammensetning av emner og emnegrupper, og
 - i hvilken grad undervisnings- og vurderingsformene for emner i programmet supplerer hverandre og støtter opp under programmets læringsmål.
 - helhetlig vurdering av vurderingsopplegget i programmet og hvordan vurderingsordningene bidrar til at studentenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvet
 - tilrettelegging for internasjonalisering
- deltakernes vurdering av studieprogrammet som helhet, inkludert læringsmiljø og programtilhørighet
- inntakskvalitet (søkertall og forkunnskaper) og oppnådde resultater (karakterer og gjennomføringsgrad)
- målgruppe og rekruttering (antall, nivå og forkunnskaper)
- ressurser og infrastruktur
- gjennomførte forbedringer/tiltak underveis
- forslag til tiltak

Til sist spesifiseres det i mandatet at komiteen ikke skal gi omfattende beskrivelser av studieprogrammene, men være konsentrert om å gi faglige råd til fakultets- og programledelsen.

I forkant av evalueringen oversendte Økonomisk institutt en egenevaluering, en rapport med analyser av faktorer knyttet til frafall (*Predictors of program completion*), samt studentevalueringer og relevant statistikk knyttet til instituttets undervisningstilbud. Komiteen har også brukt informasjon

fra nettsidene til de aktuelle utdanningsprogrammene. Komiteen hadde møter med programledelsen (faglig og administrativ), undervisere og studenter ved studieprogrammene den 4. mai 2026. Komiteens synspunkter og anbefalinger er basert på helhetsinntrykket fra det oversendte materialet, møtene ved instituttet, og komiteens interne drøftinger.

Helhet og sammenheng

Til forskjell fra andre samfunnsvitenskapelige fag forutsetter samfunnsøkonomi at studentene må lære seg matematiske modeller som faglig analysespråk. Generelt vurderer komiteen at programmene er bygget opp for å gi solid opplæring i analysespråket tidlig i studieløpet. Utover i løpet tilbys studentene et relevant og forholdsvis bredt utvalg av emner, med hovedvekt på modellforståelse, analyseferdigheter og teoretisk innsikt. Uten å gå i dybden på hvert enkelt program og fagretning oppfatter komiteen at det er høyt faglig nivå på undervisningsstaben og emnene instituttet tilbyr. Opprettelsen av nye programmer framstår også gjennomtenkt og viser instituttets evne til å tilpasse seg endrede behov og etterspørsel.

Programmenes vektlegging av teoretisk innsikt og modellforståelse kan gå på bekostning av trening i formidling — en ferdighet som er avgjørende for arbeidslivsrelevansen til ferdige kandidater. To av ferdighetsmålene for masterprogrammene er at kandidatene skal kunne utføre utrednings- og forskningsarbeid i samfunnsøkonomi, og analysere samfunnsøkonomiske modeller med tanke på praktisk problemløsning. Dette er ferdigheter som forutsetter gode formidlingsevner. Komiteen vurderer at programmene ikke i tilstrekkelig grad gir studentene trening i å formidle slike analyser — verken skriftlig eller muntlig — og at dette svekker kandidatenes evne til å innfri disse målene i praksis.

I organisering av studietilbudet ser vi at instituttet har tatt flere grep for å sikre helhet og sammenheng, i form av arbeidsgrupper for sentrale fagområder, systemer for å skaffe oversikt undervisningsressurser, og koordinering av arbeid med studentevalueringer. Kombinert med satsingen på kollegaveiledning fremstår dette som gode tiltak for å fremme helhet og sammenheng i organisering og utvikling av studieprogrammene.

Samtidig er det viktig å skape gode sammenhenger mellom styring/organisering ovenfra og utviklingsarbeid som drives av vitenskapelige ansatte. Disse sammenhengene er ikke alltid synlige for komiteen. For eksempel har instituttet gått fra å benytte egenadministrerte studentevalueringer til et standardisert format. Standardisering gir mulighet for komparasjon på tvers av tid og emner, samtidig gir det lite rom for undervisere for å legge til spørsmål knyttet til emnets egenart. Vår forståelse er at det heller ikke finnes arenaer der undervisere kollektivt diskuterer resultatene fra studentevalueringene, som undergraver potensialet i utviklingsrettet evalueringsarbeid. Videre kan det være mulig å øke svarprosenten ved at studentene som er til stede i undervisningen fyller ut evalueringene på slutten av en undervisningsøkt.

Målgruppe, rekruttering, inntakskvalitet og gjennomføringsgrad

Instituttet har opprettet nye studieprogrammer, som BA ECDA og BA ECFIN, samt inngått flere samarbeid der emner ved ØI inngår i andre programmer. Både i egevalueringen og i intervjuene argumenterer instituttet godt for at disse programmene dekker en etterspørsel både blant studenter og i arbeidsmarkedet, og disse grepene viser at instituttet aktivt jobber med å tiltrekke seg nye studentgrupper. Noen av nysatsingene fremstår som klare rekrutteringsmessige og faglige suksesser. BA ECDA hadde svært sterke søkertall ved oppstart, og BA ECFIN fikk hele 19,4 førstevalgssøkere per studieplass i sitt første opptak (Dagens Næringsliv 27/4). Andre initiativer fremstår som mer usikre. For studieretningen tysk og samfunnsøkonomi er det for eksempel mindre klart om kombinasjonen gir tilstrekkelig faglig dybde i begge fag, og om arbeidslivsrelevansen er godt nok dokumentert.

Komiteen har diskutert hvorvidt nyetableringene går på bekostning av de etablerte tilbudene, særlig femårig master, som har lavere søkertall enn de andre studiene og relativt høyt frafall. Dette spørsmålet har blant annet meldt seg ettersom instituttet selv oppgir at de forventer en trangere økonomi i nær fremtid. Komiteen anbefaler at instituttet konkretiserer hva en konsolidering av kursporteføljen skal innebære. Når nye programmer og samarbeid etableres samtidig som ressursrammene strammes inn, bør prioriteringene bygge på studentvolum, overlapp mellom emner, arbeidslivsrelevans, samlet ressursbruk og kompetansen i staben. Det bør også fremgå hvordan nye tilbud skal bemannes uten at kvaliteten i etablerte kjerneemner svekkes. Antall førstevalgssøkere ved alle programmene er jevnt over på et godt nivå, men med svakere tall på femårig master. ØI oppgir selv at søkertallene til femårig master er lavere enn på UiB og NTNU, og at de blant annet skal endre navn på programmet som et virkemiddel for å tiltrekke seg flere søkere. Inntakskvaliteten er jevnt over god. Poenggrensen er noe svakere på 2-årig MA. Komiteen har ikke grunnlag for å konkludere med at dette har hatt klare utslag på studiepoengsproduksjon eller gradsgjennomføring, men anbefaler at instituttet følger sammenhengen mellom opptaksgrunnlag, progresjon og fullføring tett. Instituttet har jobbet med rekruttering til sine programmer over tid, og egevalueringen omtaler bl.a. skolebesøk, podkaster med alumni, digitale kampanjer, og deltakelse på universitetets åpne dag.

Frafallstallene er høye, særlig på BA ECON og årsenheten. For BA ECDA er det foreløpig for tidlig å trekke sterke konklusjoner, men også her bør instituttet følge utviklingen tett. Selv om noe frafall er naturlig, er nivået så høyt at det bør behandles som en sentral kvalitetsutfordring for bachelorporteføljen. Det er derfor positivt at instituttet har startet et utredningsarbeid (inkludert den oversendte rapporten *Predictors of program completion*). En faktor som fremheves i rapporten og i flere av intervjuene med komitéen, er at en del studenter antakelig ikke vet hva de går til når de velger samfunnsøkonomi. Samfunnsøkonomistudiet innebærer å lære seg matematiske modeller som faglig analysespråk. Matematikken i seg selv er ikke nødvendigvis så avansert, men innsikten i hvordan den matematiske modellbruken skal være nyttige analyseverktøy vil for de fleste studenter kreve innsats, tid og modning. Det gir noen særlige utfordringer knyttet til å holde på studentene gjennom den tidlige opplæringsfasen. Noen av studentene vi snakket med bemerket at studenter som slutter på studiet etter det første året, kanskje egentlig ikke har forstått hva de velger bort. Førsteåret er særlig viktig, både som faglig introduksjon, skape tilstrekkelig motivasjon til å investere i “språkoppleringen” og som forventningsavklaring. Instituttets frafallsanalyse viste at

svake resultater i introduksjonseminene har en sterk sammenheng med frafall. Komiteen mener at det i arbeidet med å redusere frafall bør vurderes en sterkere “breddeinnsats” mot førsteårsstudenter. I denne sammenhengen har komiteen også diskutert om det er mulig å innlemme arbeidslivsrelevans enda tettere og mer systematisk inn i de obligatoriske modulene i førsteåret. Vi kommer tilbake til dette spørsmålet under overskriften *Arbeidslivsrelevans*.

Undervisnings- og vurderingsformer

Instituttets egenevaluering oppgir at undervisningen på de fleste emner følger et “tradisjonelt format”, med en kombinasjon av forelesninger og seminarer. En hovedutfordring knyttet til undervisningen ved instituttet ser ut til å være seminarundervisningen, der mange studenter ikke møter opp.

Komiteen registrerer at det har vært ulike forsøk på å styrke seminarundervisningen, blant annet med utprøving av nye formater. Imidlertid fremstår disse tiltakene til dels som «ildsjeldrevet», og i en litt mer kritisk lesning av tilgjengelig informasjon kan man få inntrykk av at det ligger en holdning i bunnen om at disse programmene har en iboende «avskalling» der problemet anses å være at studentene ikke har det som kreves (eller ikke ønsker å gjøre det som kreves) mer enn at instituttets undervisningstilbud ikke er tilstrekkelig. At seminarkapasiteten nå er tatt betydelig ned for å stå bedre i forhold til deltagelsen bygger opp under det.

Et poeng som ble reist i intervjuene er at seminarundervisningen verken ser ut til å treffe studentene som sliter, eller studentene som gjør det faglig sterkt. I oppgaveløsningsseminarene ser det heller ikke ut til å bidra til graden av oppmøte at løsningsforslagene blir tilgjengeliggjort digitalt. Noen av studentene vi intervjuet rapporterte om delte erfaringer med kvaliteten på seminarledelsen, og noen beskrev seminarenes format som “lite kreativt”. Dette er selvsagt ikke representative uttalelser, men bringer oss til et mer grunnleggende spørsmål: *Hva ønsker instituttet å oppnå med seminarundervisningen?* Vi oppfordrer instituttet til å gjennomføre et systematisk utviklingsarbeid på tvers av emner for å få klarhet i dette spørsmålet, som inkluderer en analyse av sammenhengene mellom seminarundervisning, læringsutbyttebeskrivelser og eksamensformer. Dersom seminarundervisningen skal være en sentral byggekloss i studentenes faglige utvikling, bør man også vurdere nøye om de skal ledes av studenter uten mye undervisningserfaring.

En overordnet, strategisk vurdering av slike spørsmål er spesielt viktig ettersom seminarkapasiteten allerede er tatt ned, og instituttet signaliserer at de økonomiske rammebetingelsene vil bli utfordrende de kommende årene. En slik analyse bør settes i sammenheng med resten av undervisningstilbudet. Instituttet har tidligere vurdert det som hensiktsmessig å redusere seminarkapasiteten, men her kan man også tenkte omvendt: «tradisjonelle» forelesninger uten særlig innslag av dialog kan legges ut som videoforelesninger, og undervisningsressursene dette frigjør kan i stedet benyttes til tettere faglig oppfølging av studentene i seminarundervisningen. Mer generelt savner vi en overordnet analyse av den helhetlige bruken av undervisningsressurser, der man kritisk vurderer hvordan ulike måter å organisere undervisningen på er tydelig tilpasset det faglige innholdet. I noen emner vil forelesninger i et stort auditorium være godt faglig begrunnet, mens det i andre emner kan det

være vel så viktig å satse ressursene på undervisning i mindre grupper, der studentene «tvinges» til å aktivt forholde seg til fagstoffet, for eksempel ved å presentere egne løsningsforslag og kommentere på andres. Slike valg må baseres på analyser av det faglige innholdet, studentenes faglige utfordringer, hvor studentene er i studieløpet, og hvilke digitale hjelpemidler som er tilgjengelige, heller enn «tradisjoner» som av historiske årsaker vektlegger forelesningens plass i utdanningsprogrammene. I instituttets egenevaluering er det deltakelse på seminarundervisningen som omtales som en utfordring. I intervjuene fremgår det imidlertid at mange studenter heller ikke møter opp på forelesninger. Dette peker mot et behov for en mer helhetlig analyse av hvordan utdanningstilbudene organiseres. Selv om forelesninger er en «billig» undervisningsform, er den ikke nødvendigvis god bruk av ressurser dersom få studenter møter opp.

I en slik analyse bør også spørsmålet om obligatorisk oppmøte diskuteres. Det har lenge vært et historisk ideal at all undervisning på et universitet skal være frivillig, og at studentene selv står ansvarlig for å legge inn den nødvendige faglige innsatsen. Imidlertid kan det diskuteres om dette idealet er godt tilpasset dagens studentpopulasjon. Som instituttet selv redegjør for i sin egenevaluering, bruker mange studenter betydelig tid på lønnet arbeid og andre konkurrerende aktiviteter. Denne virkeligheten gjør imidlertid at studenter ofte setter pris på - og får faglig utbytte av - tydelige krav til oppmøte og faglig arbeid. Dagens studenter trenger ofte støtte til å organisere egen tidsbruk, både med tanke på *hvor og når* de skal jobbe med faget, og *hvordan*.

Gitt at all undervisningen ved instituttet per i dag er frivillig, er man ikke i nærheten av å utfordre studentenes behov for fleksibilitet, og instituttet har dermed i utgangspunktet et bredt handlingsrom. Som et hypotetisk eksempel, vil et obligatorisk oppmøte på 20% fremdeles gi studentene betydelig fleksibilitet til å delta i lønnet arbeid. En konkret måte å tilnærme seg studentens behov for fleksibilitet er en «klippekort»-variant, der studentene forventes å delta på, eksempelvis, 9 av 12 seminarer i løpet av et semester.

En slik tilnærming vil også kunne bidra til å imøtekomme studentenes behov for faglig integrasjon og utviklingen av gruppetilhørighet/kullfølelse (en annen utfordring som nevnes i instituttets egenevaluering), samtidig som studentene får rom for noe individuell tilpasning. Det kan påvirke læringsmiljøet positivt dersom man organiserer deler av undervisningen på en måte som fordrer at alle møter opp. Studentene vi snakket med var positive til obligatoriske seminarer med forberedelser i forkant, under forutsetning av at de var godt organisert og ledet. I et av intervjuene vi gjorde ble registrering av oppmøte nevnt som en administrativ utfordring; her bør flere av profesjonsutdanningene ved UiO (medisin, psykologi, lektorutdanningen) kunne bidra med sine erfaringer.

Komiteen vil samtidig understreke at lav seminardeltakelse ikke bør møtes med samme tiltak i alle emner. I noen emner kan obligatoriske seminarer med forberedelser, aktiv deltakelse og tilbakemelding være riktig vei å gå. I andre emner, særlig tekniske emner med mye oppgaveløsning, kan digitale og asynkrone oppgavegjennomganger være et bedre virkemiddel. Korte videoer med løsning av oppgaver og forklaring av sentrale begreper gir studentene mulighet til å repetere stoffet i eget tempo, og kan frigjøre fysisk undervisningstid til aktiviteter der samhandling har større merverdi. Tilnærminger til seminarundervisning bør altså være tett koblet til emnets innhold, vurderingsformer, og plass i det overordnede utdanningsløpet.

I egevalueringen oppgis det at eksamensformene i stor grad består av skriftlige skoleeksamener, og at dette valget i betydelig grad er knyttet til utfordringer med bruk av kunstig intelligens. Komitéen vil oppfordre instituttet til å ta i bruk et større mangfold av eksamensformer og særlig til å vurdere om mappevurderinger, presentasjoner og systematisk tilbakemelding på medstudenters arbeid bør få en mer sentral plass i vurderingsopplegget. Studentene vil da få flere muligheter til å demonstrere kunnskap og ferdigheter, samtidig som vurderingsformene bedre kan støtte opp under undervisning, seminarene og trening i skriftlig og muntlig formidling. Dette handler også om arbeidslivsrelevans. I fremtidens arbeidsliv vil det ikke være tilstrekkelig å kunne produsere tekst, analyser eller presentasjoner; kandidatene må også kunne forstå hva som står i dem, forklare resonnementene, svare på spørsmål, og gi konstruktive kommentarer til andres arbeid. Slike ferdigheter bør derfor trenes systematisk gjennom studieløpet, ikke bare som frivillige tilleggstilbud. Økonomi brukes ofte som et argument for å ikke velge mer sammensatte eksamensformer; her vil et godt utgangspunkt være å beregne hva den faktiske kostnaden for de ulike alternativene er, og deretter vurdere dette i lys av det faglige utbyttet av å kombinere ulike eksamensformer. En slik analyse bør settes i sammenheng med vurderingen av undervisningsformene (som forelesninger og seminarundervisning).

Studentenes læringsmiljø

Komiteen har merket seg at instituttet aktivt støtter opp om studentdrevne faglige initiativer både økonomisk og gjennom at faglige ansatte prioriterer å stille opp på ulike arrangementer for studentene. Studentene vi intervjuet uttrykte at de opplevde at de faglige ansatte var engasjert i studentenes utvikling, og oppfattet dette som veldig positivt.

Instituttets egevaluering viser at flertallet av studentene gir læringsmiljøet skår 3 av 5 (bachelor), og at henholdsvis 43% (bachelor) og 59% (master) gir skår 4 eller 5. Disse tallene kunne vært bedre, men er heller ikke helt uvanlige på større utdanningsprogrammer ved UiO. Instituttet beskriver en rekke tiltak for å styrke studentenes læringsmiljø, og det er positivt å se engasjement for disse tiltakene blant undervisere og programledelse. Studentene vi har intervjuet er godt fornøyde med flere av tiltakene, eksempelvis arrangementene der vitenskapelige ansatte gjennomgår aktuelle nyheter og “eksamensboost”. Det er også positivt at instituttet støtter studentdrevne initiativer.

I komitéens intervjuer med studentene uttrykte flere deltakere at det var kritisk å skape et sterkt samhold og et godt faglig miljø det første semesteret på et program. Som en student uttrykte: “Du får et rom hvor unge folk skal begynne på et nytt liv, og det livet starter med mange folk som begynner på det samme emnet”. Studentene fremhevet sterkt betydningen av å skape en felles kullfølelse tidlig. Slike utsagn bør sees i sammenheng med diskusjonen om seminarundervisningen ovenfor, og hvordan den organiseres i første og andre semester.

I egevalueringen vises det også til kollokvier som aldri “kom i gang”. Erfaringsmessig faller slike kollokvier ofte sammen dersom studentene ikke møter en fast struktur med et tydelig formål. Et alternativ kan være å koble disse kollokviene på seminarundervisningen, slik at de får en kombinert

faglig-sosial funksjon, med aktiviteter som er tydelig koblet til et emne. Generelt er det ofte lettere å nå studenter med svak sosial tilhørighet gjennom arrangementer som kombinerer en faglig og en sosial profil. Å møte opp på et sosialt treff kan være skummelt om man ikke kjenner noen. Dersom det er en faglig grunn til å delta, vil det kunne oppleves enklere å møte opp alene.

Faglig-sosial integrering kan også skapes gjennom enkle grep i undervisningen, for eksempel ved å bryte opp forelesninger ved å be studentene snu seg til sidemannen og diskutere et spørsmål/oppgave e.l. i to minutter før man fortsetter. Dersom undervisere jobber systematisk med å innlemme slike muligheter for sosial samhandling i undervisningen, kan det bidra til å skape kulltilhørighet og et sterkere faglig fellesskap også utenfor undervisningsrommet. Slike aktiviteter utfordrer også studentene til å sette ord på og forklare kunnskapen de er i ferd med å tilegne seg, og støtter dermed opp om deres læringsprosess og om utviklingen av muntlige formidlingsevner.

Arbeidslivsrelevans

Tallene fra UiOs kandidatundersøkelse (referert til i instituttets egenevaluering) oppgir gode skår for arbeidslivsrelevans, og instituttet oppgir en rekke tiltak rettet mot å styrke studentenes opplevelse av arbeidslivsrelevans i studiene. Underviserne vi har snakket med oppgir også at de er opptatt av å knytte fagstoffet til samfunnsøkonomiske problemstillinger i den “virkelige verden”. Det såkalte internship-tilbudet på masternivå fremstår som et svært vellykket tilbud.

I komiteens arbeid har vi primært diskutert opplevd arbeidslivsrelevans på innføringsemnene som et område der det kan være potensial for videreutvikling. I våre samtaler med studentene uttrykte flere av dem at det tok lang tid før de klarte å sette den teoretiske kunnskapen de tilegnet seg i starten av studiet inn i en større kontekst. Noen uttrykte at de kunne ha tenkt seg et introduksjonseme med et idéhistorisk preg, der man på en systematisk måte blir introdusert til fagets historie og samfunnsmessige betydning. Flere studenter bemerket at det var en relativt lang vei for en del studenter å forstå relevansen av den teoretiske kunnskapen i introduksjonsemnene, og at det kunne bli litt mye “det lærer du senere”.

Disse samtalene kan ikke behandles som representative for studentpopulasjonen som helhet, men kommentarene er interessante av særlig to grunner: For det første indikerer de at det fremdeles finnes et handlingsrom for å øke arbeidslivsrelevansen i innføringsemnene gjennom en mer systematisk kontekstualisering av fagstoffet. For det andre reiser det spørsmål om økt kontekstualisering kan bidra til å motvirke noe frafall, ved at studentene på en mer systematisk måte blir innviet i sammenhengene mellom matematisk kunnskap og ferdigheter, på den ene siden, og sentrale samfunnsøkonomiske problemstillinger, på den andre siden.

Komiteen har også diskutert om programmene i for liten grad vektlegger studentenes formidlingsevne. Foruten et emne på bachelornivå rettet spesielt mot praktisk anvendelse ser bachelorprogrammet i liten grad ut til å forberede studentene på å jobbe fram et selvstendig, lengre skriftlig arbeid. Det inngår ingen muntlig eksamen eller obligatorisk oppgave før masteroppgaven. Studentene ga uttrykk for at det de oppfatter å bli målt på er den teoretiske forståelsen, og at formulerings- og formidlingsevne er underordnet. I intervjuet med emneansvarlige ble det

bekreftet at teoretisk forståelse framfor språk og framstillingsevne vektlegges. Fra et arbeidslivsperspektiv er dette et problem for studentene, ettersom muntlig og skriftlig fremstillingsevne er av stor betydning for de fleste stillinger samfunnsøkonomer rekrutteres til. I et faglig perspektiv står heller ikke formidlingsferdigheter i et motsetningsforhold til teoretisk kunnskap; studenter vil som regel utvikle en dypere forståelse av teorier og modeller dersom de blir utfordret til å redegjøre for og forklare dem, og ikke bare anvende dem. Med tanke på undervisningsplanlegging blir det dermed sentralt å vurdere hvordan studenters arbeid med ulike kunnskaper og ferdigheter kan gjensidig forsterke hverandre. Komitéen mener videre at en styrking av studenters formidlingsevner gjennom den ordinære undervisningen, med tette koblinger til eksamensformer og seminarundervisning, vil være langt mer kraftfullt enn frivillige tilbud som opererer på siden av det ordinære undervisningstilbudet.

Den raske utviklingen av KI vil ha betydning for hvilke ferdigheter samfunnsøkonomer forventes å ha i årene framover, og ha påvirkning på arbeidsmarkedet for samfunnsøkonomer. Instituttet bør jobbe aktivt med hvordan programmene skal imøtekomme dette, og utvikle undervisnings- og eksamensformer som reflekterer endringer i arbeidslivet. Arbeidsgivere vil forvente studenter som kan bruke KI-verktøy aktivt i sin oppgaveløsning, og som har et reflektert forhold til etiske, opphavsrettslige og sikkerhetsmessige sider ved bruken. Det er uheldig om utvikling av slike ferdigheter ikke innlemmes i programmet.

Anbefalinger

Basert på diskusjonen ovenfor, anbefaler komitéen instituttet å gjøre følgende:

1 - Foreta en overordnet analyse av seminarvirksomheten, der et hovedspørsmål er hva instituttet ønsker å oppnå med seminarvirksomheten og med hvilke virkemidler. Dette arbeidet må settes i sammenheng med en vurdering av eksamensformer og andre undervisningsformer. Et utviklingsarbeid i etterkant av analysearbeidet bør være *langsiktig* og *målrettet*, der man velger ut noen innsatsområder (f.eks. innføringsemner på førsteåret) og jobber systematisk med disse over tid.

2 - Differensiere undervisnings- og vurderingsformene mer på tvers av emner. Seminarundervisning illustrerer poenget. I noen emner kan mer forpliktende seminarer med forberedelser og tilbakemelding være riktig virkemiddel, mens metodefag kan ha større utbytte av digitale og asynkrone oppgavegjennomganger. Undervisningen bør oppleves relevant for det studentene faktisk vurderes i, og vurderingsformene bør gi mer trening i skriftlig og muntlig formidling, for eksempel gjennom faglige notater, presentasjoner og opponering.

3 - Gjennomføre en målrettet satsing for å redusere frafall på bachelorprogrammene, med vekt på førsteåret. Dette bør sees i sammenheng med punkt 1 om seminarundervisningen. Det bør også vurderes om noe frafall kan forhindres gjennom mer systematisk arbeid med det faglig-sosiale læringsmiljøet i den ordinære undervisningen. Instituttet bør også vurdere hvordan førsteåret bedre kan vise hvordan samfunnsøkonomer bruker modeller, data og teori til å forstå samfunnsproblemer.

4 – Nedsette en arbeidsgruppe som kan utvikle en strategi for hvordan KI skal integreres i studieprogrammene. Arbeidet bør gå utover spørsmål om fusk og eksamen, og ta utgangspunkt i hvordan instituttet kan utdanne studenter som er forberedt på arbeidslivets forventninger om bruk av KI blant samfunnsøkonomer. Dette bør omfatte trening i å bruke KI-verktøy til analyse, koding, skriving og kvalitetssikring, men også i å vurdere feil, skjevheter, kildebruk, personvern og faglig ansvar for KI-genererte bidrag.

5 - Følge opp nye satsinger som BA ECDA og BA ECFIN med målrettede evalueringsopplegg, særlig med vekt på studenttilhørighet, gjennomføring og overganger til master. Kvalitetssikringsarbeidet bør tilpasses programmenes egenart.

6 – Konkretisere hva en konsolidering av kursporteføljen skal innebære, og hvordan eksisterende undervisningstilbud skal ivaretas samtidig som nye/nylig etablerte programmer videreutvikles. En slik konkretisering vil bidra til å tydeliggjøre instituttets prioriteringer i en situasjon der de økonomiske rammene vil strammes inn, og hvordan den faglige kvaliteten skal opprettholdes i både nye og etablerte studieprogrammer.

Oslo, 11.06.2026

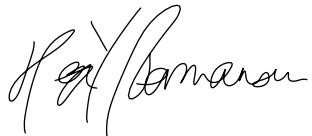
Tina Engelsrud

Jon H. Fiva

Mathilde Garcia de Presno Frette

Hege Hermansen